

בש"פ 2620/17 - מסעוד אשר ביטון נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 2620/17

כבוד השופט מ' מזוז
מסעוד אשר ביטון

לפני:
העורר:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשת רשות ערר על החלטת בית המשפט המחוזי
בבאר שבע מיום 16.3.2017 בעמ"ת 2488-03-17
(ע"י השופטת ח' סלוטקי)

עו"ד גילת וקסלר

בשם המבקש:

החלטה

1. בקשת רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע (השופטת ח' סלוטקי) מיום 16.3.2017 בעמ"ת 2488-03-17, במסגרתה נדחה עררו של המבקש על החלטת בית משפט השלום באשקלון (השופט א' מאושר) מיום 27.2.2017 בת"פ 45950-07-16, להורות על מעצרו עד לתום ההליכים נגדו.
2. נגד המבקש הוגש כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירות של גניבה, התפרצות למקום מגורים כדי לבצע עבירה, קשירת קשר לביצוע פשע, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו ושיבוש מהלכי משפט.
3. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה למעצרו של המבקש עד לתום ההליכים נגדו. ביום 6.10.2016 הורה בית משפט השלום (השופט א' דהאן, מ"ת 45950-07-16) על שחרורו של המבקש לקהילה

עמוד 1

טיפולית בשל התמכרותו לסמים, בהתאם להמלצת שירות המבחן. ערר שהגישה המשיבה על החלטה זו התקבל ביום 10.10.2016 (השופט נ' זלוצ'ובר, עמ"ת 9303-10-16), ובית המשפט הורה על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים. זאת נוכח עברו הפלילי המכביד של המבקש והתנהלותו בתיק זה, היות שאין כל תימוכין לטענתו כי הוא מכור לסמים וכי כלל יש לו צורך בגמילה, או שלהליך גמילה כאמור יש פוטנציאל הצלחה עבורו, וכן משום שהליך גמילה בקהילה אינו נותן מענה הולם למסוכנות הנשקפת ממנו.

4. ביום 15.12.2016 הורשע המבקש בתיק העיקרי, המתנהל בפני השופט מאושר בבית משפט השלום באשקלון - על פי הודאתו - והוזמן תסקיר בעניינו. שירות המבחן חזר על המלצתו לשחרור המבקש לקהילה טיפולית לאור התרשמותו כי המבקש ביצע את העבירות על רקע שימוש בסמים ורצונו להשיג מימון לקנייתם, וכי הדבר השפיע על שיקול דעתו. שירות המבחן התרשם עוד כי המבקש מודע לבעייתו ומביע רצון כן להשתלב בתהליך הגמילה. ביום 15.2.2017 קיבל בית משפט השלום את המלצת שירות המבחן והורה על העברתו של המבקש "מדלת אל דלת" לקהילה טיפולית סגורה, אשר תקדם את שיקומו ובה בעת תמתן את הסיכון הנשקף ממנו לציבור.

5. ביום 21.2.2017 הגישה המשיבה בקשה בהולה לעיון חוזר בהחלטת בית משפט השלום על שחרור המבקש לחלופה, במסגרתה ציינה כי בידיה חומר מודיעיני חדש ממנו עולה כי למבקש "כוונות שליליות" שאינן טיפוליות. המשיבה עתרה לביטול ההחלטה, וזאת באופן זמני, עד לקיום דיון ענייני בבקשה במעמד הצדדים. בית משפט השלום (השופט ע' חולתא) נעתרה לבקשה והורתה על ביטול פקודת השחרור שנחתמה ביום 15.2.2017 ועל קיום דיון במעמד הצדדים בבקשת המשיבה.

6. הדיון הועבר לטיפולו של המותב הדן בתיק העיקרי, אשר קיים דיון בחומר החסוי במעמד צד אחד, ומצא כי "המדובר בחומר מודיעיני חסוי אמין וקונקרטי של חשש הימלטות מאימת הדין", וכי לא נמצא לנכון להורות על חשיפת המידע בהתחשב באינטרס הציבורי. נקבע כי "לאור מכלול הנסיבות דהיינו הודאת הנאשם במיוחס לו בכתב האישום, נסיבות ביצוע העבירות, החשש להימלטות מאימת הדין, הרי שלא מתקיים הרצון של הנאשם להליך טיפולי ואין לו אלא להלין כלפי עצמו". לפיכך הורה בית המשפט על מעצרו של המבקש עד לתום ההליכים נגדו.

7. המבקש הגיש ערר על החלטה זו לבית המשפט המחוזי, במסגרתה טען כי אין די במידע מודיעיני יחיד וחסוי כדי לבסס עילה לביטול ההחלטה על שחרורו לחלופה. לגישתו, הפסיקה קבעה כי ניתן לעשות שימוש במידע מודיעיני אך כחלק ממארג של ראיות נוספות, וזאת בעבירות חמורות בלבד. כן הלין המבקש על העובדה שאין באפשרות ההגנה להתמודד עם המידע החסוי, ועל כך שאין בדעת המשיבה להמשיך ולחקור את המידע העלום. המשיבה טענה מצדה, בין היתר, כי ההיתר להשתמש במידע מודיעיני כאמור נשען על העילה הנובעת ממנו, ולא על מהות העבירה וחומרתה.

8. ביום 16.3.2017 דחה בית המשפט המחוזי את עררו של המבקש, וקבע כי ניתן לעשות שימוש במידע המודיעיני במקרה זה, היות שההליכים המשפטיים נגד המבקש אינם מצויים עוד בשלב הראשוני של קיום ראיות לכאורה, אלא בשלב שלאחר הכרעת הדין, כאשר כבר נקבעה אשמתו של המבקש, ובכך המידע המודיעיני מצטרף ל"מארג של ראיות" שהמבקש הורשע על פיהן. בית המשפט אימץ את עמדת המשיבה וקבע כי אכן לא חומרת העבירה היא המתירה שימוש במידע מודיעיני, אלא העילה הנובעת מאותו מידע, ובמקרה זה נמצא כי מדובר במידע אמין וקונקרטי של חשש להימלטות מאימת הדין.

9. מכאן הבקשה שלפני, המכוונת נגד הישענות של הערכאות הקודמות על המידע המודיעיני הבודד שהביאה לידיעתן המשיבה, בהחלטתן להותיר את המבקש במעצר עד לתום ההליכים נגדו. לטענת המבקש, עניינו אינו נכנס לגדרי אותם מקרים חריגים וחמורים בהם הכירה הפסיקה כי ניתן להשתמש במידע מודיעיני. המבקש טוען כי הודאתו והרשעתו נוגעות לאשמתו בתיק העיקרי, ואינן מהוות את "מארג הראיות" המצביע על מסוכנותו, שלאורה צריכה להיבחן שאלת שחרורו לחלופת הגמילה. עוד טוען המבקש כי משלמשיבה אין כוונה לקיים חקירה על יסוד המידע האמור, והיא גם לא מוציאה תעודת חיסיון לגביה ניתן להגיש עתירה לגילוי ראיה, הרי שהתוצאה היא שלמבקש אין כל אפשרות להשמיע את קולו ביחס לכך. המבקש מציין כי החלטת הערכאות הקודמות עומדת בניגוד להמלצת גורמי הטיפול בדבר הפוטנציאל השיקומי שלו ורצונו הכן להשתלב בטיפול, וכי ברי כי עומד לו תמריץ משמעותי להשלים את התהליך הטיפולי כנדרש.

10. לאחר עיון בדברים, הגעתי למסקנה כי דין הבקשה להידחות. כידוע, דיון בנושא מעצר ב"גלגול שלישי", לפי סעיף 53(א1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: החוק), שמור למקרים מיוחדים, בהם מתעוררת שאלה משפטית בעלת חשיבות עקרונית החורגת מעניינם של הצדדים להליך, או בהתקיים נסיבות פרטניות חריגות המצדיקות זאת (ראו, למשל, בשפ 2786/11 ג'ריס נ' מדינת ישראל (17.4.2011); בש"פ 6824/13 יטצ'ניקו נ' מדינת ישראל (11.10.13); בש"פ 7284/16 סאקס נ' מדינת ישראל ((21.9.2016)). הבקשה דן אינה עומדת באמות המידה הללו, ואיני מוצא כל עילה להתערב בהחלטתו של בית משפט קמא להותיר את המבקש במעצר עד לתום ההליכים נגדו.

אמנם הכלל הוא שאין התביעה רשאית להגיש לשופט חומר לעיונו הבלעדי לאחר הגשת כתב האישום, בכפוף לחסינות, כאשר חומר זה מתייחס במישרין לעבירות המיוחסות לנאשם, אך כלל זה אינו תופס בהכרח ביחס למידע הצריך לענין מעצרו של הנאשם עד תום ההליכים (בש"פ 597/93 מדינת ישראל נ' אבוטבול, מז(1) 340, 344 (1993); בש"פ 58/10 מדינת ישראל נ' פלוני (8.1.2010)). המידע המודיעיני החסוי בעניינו של המבקש דכאן הועמד לבחינה שיפוטית בשתי ערכאות, ונמצא מבסס היטב עילה חוקית למעצרו עד לתום ההליכים נגדו, ועוד נמצא כי לא ניתן לגלות את המידע למבקש מטעמי הגנה על האינטרס הציבורי. ההחלטה על שחרור לחלופת מעצר נגזרת אך מעוצמתן של הראיות וממעמדה של עילת המעצר העומדת נגד הנאשם, וזאת על רקע קיומן של חלופות מעצר מתאימות, כמצוות סעיף 21(ב)(1) לחוק (בש"פ 5564/11 פלוני נ' מדינת ישראל (8.8.2011); בש"פ 2293/13 מדינת ישראל נ' פלוני (31.3.2013)); מהחלטותיהן של הערכאות הקודמות עולה כי זו הבחינה שבוצעה על-ידן, ואיני מוצא סיבה להידרש לכך בשלישית.

11. אשר על כן, הבקשה למתן רשות ערר נדחית.

ניתנה היום, כ"ח באדר התשע"ז (26.3.2017).

ש ו פ ט